

Avlidna Covid-19

Gäller för: Region Kronoberg

Hantering av avliden

Smittrisk, skyddsutrustning och rutiner

[Covid-19 – Vårdhygienisk rutin](#)

Risken för smitta från en avliden person bedöms som låg men kan ske genom kontaktsmitta det vill säga direkt med kroppsvätskor från den avlidne eller med föremål som är nedsmutsat av kroppsvätskor. I samband med förflyttningar finns också en risk att luft kommer ut ur lungorna. Minimera kontakten med den avlidna personen och tänk på att det är viktigt att ha god handhygien i samband med all kontakt med de avlidna. Använd skyddsutrustning enligt rutinen och följ andra relevanta delar till exempel för städning.

Sars-CoV-2: Rutin för provtagning av avlidna i hemmet

Förutsättningar

Om obduktion ska genomföras ska provresultat avseende covid-19 finnas tillgängligt innan obduktion. Beslutande läkare (som konstaterat dödsfallet) ansvarar för att genomföra provtagningen innan transport till bårhus.

Om obduktion eller rättsmedicinsk undersökning inte bedöms vara indicerad: Prov kan tas om rimlig misstanke finns om att personen varit sjuk i covid-19, dvs patienten har varit i kontakt med sjukvård pga feber och/eller luftvägssymtom, eller baserat på uppgifter från anhörig.

Provtagningsrutin

Prov tas från nasofarynx och svalg enligt provtagningsanvisning. Provet förvaras i kylskåp i väntan på transport och ska vara på laboratoriet inom 48 timmar. I eventuell obduktionsremiss anges att prov har tagits.

Remittent är den läkare som konstaterar dödsfallet.

Skyddsutrustning vid provtagning

Vid provtagning från luftvägarna rekommenderas personlig skyddsutrustning i form av andningsskydd, visir, munskydd och handskar. Avfall hanteras enligt sedvanlig rutin.

Vid positivt svar

- Ring smittskyddsensheten och rapportera dödsfallet.
- Gör smittskyddsanmälan
- Tag ställning till om smittspårning skall göras.

Avliden i hemmet

Vid omhändertagande av person som avlidit i hemmet eller annan hämtplats ska intygsskrivande läkare och transportpersonal tillämpa basala hygienrutiner och följa ordinarie rutin vid omhändertagande av den avlidne.

Berörd personal ska beakta god adekvat handhygien. Den avlidnes kropp kan visas för närstående. Vid avsked av den döde informera närstående att efter vidröring av den avlidne ska noggrann handdesinfektion ske. Se även [dokument](#) från Folkhälsomyndigheten som tar upp att PPE (personlig skyddsutrustning) kan bli aktuellt.

Vid misstänkt/konstaterad covid-19 ska den läkare som konstaterar dödsfallet informera om detta muntligen till den som vidare hanterar kroppen. Läkare fyller i blanketten Meddelande till bårhus där man också anger om den avlidne har påvisad eller misstänkt covid-19 infektion.

Oavsett tilläggsinformation om covid-19 ska det enligt ordinarie rutin också informeras om förekomst av inopererat explosivt implantat och blodsmitta

Inför transport vidare till kylrum eller bårhus sveps kroppen på vanligt sätt. Information om covid-19 (Meddelande till bårhus) ska sättas utanpå svepningen.

Bisättningssäck används inte i normalfallet vid covid-19 men kan behövas av andra orsaker, som exempelvis vid mycket kroppsvätska

Avliden på sjukhus

Vid arbetsmoment som innebär risk för kontakt med kroppsvätska (tvagning, påklädning, överflyttning till bår) används personlig skyddsutrustning enligt riktlinje från vårdhygien. Närstående till den avlidne bör informeras snarast efter dödsfallet om att skyndsamt kontakta begravningsbyrå för omhändertagande av avliden för att minimera risken för överbeläggning på bårhuset.

- Kroppen förbereds inne på vårdrummet för transport
- Basala hygienrutiner ska följas vid all kontakt med den avlidne patienten. Följ [vårdhygieniska rutinerna](#)
- Bisättningssäck behöver inte användas om inte patienten läcker kroppsvätska eller att man vet att den avlidne med stor sannolikhet kommer att börja läcka.
- Den avlidne märks med id-band runt handled eller vrist. Observera att det ska fästas på ovansidan så att namn och personnummer kan läsas utan att bandet behöver vridas.

- Inför transport vidare till kylrum eller bårhus täcks den avlidnes kropp med lakan enligt ordinarie rutin. Använd inte filter utan istället tunna lakan/sveplakan.
- Som alltid, vid risk för läckage av kroppsvätskor kan med fördel förband eller uppsugande, plastade sveplakan användas.
- Ifyllt bårhusmeddelande ska ligga i plastficka utanpå lakanen som omsluter den avlidne. Det skall framgå på Bårhusmeddelande att patienten har covid-19.
- Den avlidne transporteras till bårhus enligt ordinarie rutin. Efter avlämnande används handdesinfektion.

Hygienrutiner

Enligt riktlinjer från vårdhygien

Tvätt och städ

Basala hygienrutiner och städrutiner enligt riktlinje från Vårdhygien ska följas i alla moment.

Obduktion

- Gäller under tiden för pandemi med covid-19, då den avlidne har misstänkt eller konstaterad smitta av covid-19.
- Tydlighet på eventuella remisser angående såväl anamnestiska uppgifter som kan påverka bedömningen samt frågeställning. I alla remisser tydligt framgå
- Kontaktuppgifter till ansvariga läkare i tjänst ska anges.
- Post-mortalt görs inga analyser på Patologen för att bekräfta positiv smitta.
- Alla obduktionsfall hanteras som potentiellt smittsamma.
- Barriärskydd och särskilda tekniker för att undvika kontakt med kroppsvätskor ska tillämpas. Aerosol-genererande procedurer bör undvikas.
- I tillägg till basala hygienrutiner rekommenderas personlig skyddsutrustning i form av andningsskydd, visir, munskydd och vid kontakt med kroppsvätska dessutom handskar.
- Explosiva implantat. Om kroppen skall jordfästas behöver implantat ej avlägsnas. Vid kremering kan implantatet tas ut efter 5 dagar i kyl. Adekvat utrustning skall då användas. Om defibrillator ska det anges om den är inaktiverad.

- OBS Säkerställ att rättsmedicinsk undersökning ej ska utföras. Information inför ev. rättsmedicinsk obduktion återfinns på Rättsmedicinalverket webbsida
- För perinatal (foster) obduktioner gäller tills vidare ordinarie rutiner.

Information i dödsorsaksintyg

Rekommenderad terminologi - ”covid-19” ska användas för att ange sjukdomen, när det är relevant, inte en ospecifik term som t ex ”coronavirus”.

Information om orsaksförloppet för dödsorsaker

Specificering av information om orsakssekvensen som leder till dödsfall är viktig. Information ska alltid anges så detaljerat som möjligt, baserat på intygsutfärdande läkares egen kännedom om det specifika fallet, journalinformation, eller utförda tester exempelvis röntgen- eller laborietester. Till exempel, i fall då covid-19 orsakat lunginflammation och dödliga andningsbesvär, bör både lunginflammation och andningsbesvär anges, tillsammans med covid-19. I rätt ordning enligt nedan.

- A. Andningsbesvär
- B. Lunginflammation
- C. Covid-19

I ett annat fall, då covid-19 bidragit till dödsfallet men inte varit den direkta dödsorsaken, ska covid-19 anges som bidragande, i intygets del 2.

Om diagnosen inte är verifierad anges detta.

Referens:

Folkhälsomyndigheten [Rekommendationer för hantering av avliden med bekräftad covid-19](#)

Socialstyrelsen [Vägledning för dödsorsaksintyg](#)

Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela faktaägare